

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

2. Hodie dilectum &c. Ad Vasallos Ecclesiæ Genevensis, qua illis
recipiendus Episcopus, J.L. Sabaudus: an. 1459.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1458.

PIUS SECUNDUS,
PONTIFEX CCXIV.

ANNO DOMINI MCDLVIII.

Pius, antea dictus Aeneas Sylvius Piccolomineus Senensis, anno 1458. Pontifex electus est, ipse in Juventute suorum Operum auctor, idemque in Pontificatu censor; nam quum nonnulla scripserit tempore Constantiensis Concilii pro Concilii auctoritate supra Papam, ipse Pontifex retraxavit, dicens: *Aeneam rejicite, Pium recipite*: Obiit anno 1464. sedis sexto. (*Magni Bullarii Romani hujus Edit. Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 365. App.*)

Institutio novae Militiae in Turcas, cujus sedes debet esse in Insula Lemno: anno 1459.

PIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Licet olim nonnullae ex Christianis religionibus, quibus tanquam variis gemmis ornata Christi sponsa gloriabatur Ecclesia in pretio, ac magna fidelium devotione esse consueverint, tamen partim aliorum supervenientium ordinum origine, partim ipsa temporum diuturnitate, ac fidelium populorum diminutione, religiones ipsae a veteri statu ita deflexerunt, ut quod maxime dolendum est, vix in quibusdam ex eis tot personae quot loca valeant reperiri, ipsaeque jam Religiones sine ullo prope fructu nomen dumtaxat suae fundationis nuncupationisque obtineant: ex quo animum nostrum non indigne subit meditatio, indecens esse eos in Ecclesia tolerari, qui talentum sibi creditum in terra abscondentes, si non plura, unum aliud tamen Domino in lucrum non noverint cumulare. Itaque in hac nostra, quae animum nostrum dies noctesque angit vehementi cura, principes & populos Christianos in unum congregandi locum, ubi resistendi impiis Christiani nominis hostibus Turcis, vel potius eos, dante Domino, exterminandi, fiant apparatus necessarii; id etiam cogitamus, non parvo futurum Christianorum provinciarum adjumento, si ad Hellepontum sive ut dicunt stricci Callipolitani fauces per quas infidelibus in Christianorum Aegaei pelagi Insulas, & maritimas regiones navigio est difficultus, praesidium imponetur, de quo transirus illis impeditior difficultiorque reddatur; cum tamen nostri eo ex loco invadendi illos facultatem maximam sint habituri: habitaque cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus consultatione, novam Religionem unam in Lemno & aliis Insulis instituire decrevimus, quae sicut Rhodiensium quingentis inde semotum miliaribus a Mauris & pariter a Turcis in amplum mare discurrantibus Christianos protegit, ita portum Turcas ad ipsam navigaturos maris amplitudinem impediatur, & detineatur, & ipsos in Callipolitano canali dies noctesque infestet. Cum tamen interea non parum esse videatur eandem Lemnum aliasque Insulas Christianis frequentatam habitatoribus, ita omni studio & animi ardore a Turcis defendere, sicut illius habitatores se se dilecto filio Ludovico Cardinali Aquilensi

Bullarium Romanum Continuatio Pars III.

ANNO
1459.

Camerario nostro, sedis Apostolicae Legato, postquam recepti per arma fuerunt, fidelissimos exhibuerunt, pro hujusque nostri propositi consummatione ad laudem & gloriam omnipotentis Dei, & gloriosissimi filii sui unigeniti, Genitricis Mariae, nova haec militaris religio ipsius B. Mariae Bethlemitanae vocabulo appellabitur, hospitale sicut & Rhodiense, Lemni Insulae habitura. Pro fundamento autem, ac substantia dictae religionis novae, alias religiones sive militias, ac hospitalia infra scripta, videlicet S. Lazari ubilibet consistentia S. Mariae de Castello Britonum de Bononia, ac S. sepulchri, nec non S. Spiritus in Saxia de urbe, & omnia ab eo dependentia, aut illius habitum seu crucem duplicem deferentia, & beatae Mariae cruciferorum, nec non hospitale S. Jacobi de altopassu Lucanae diocesis, cum eorum domibus, prioratibus, hospitalibus, & membris quocumque nomine censeantur praefatae novae religioni, de consilio, auctoritate & potestate praedictis tenore praesentium dedicamus, applicamus, appropriamus, & annectimus, & incorporamus, nec priores ordines, & nomina religionum ipsarum, ac priorales, & alias dignitates in eisdem omnino suppressimus, extinguimus, illaque de caetero ejusdem Religionis militaris, ac hospitalis B. Mariae Bethlemitanae, nuncupari, esse, censeris, ac appellari volumus. Hujus autem Religionis erunt fratres, ac milites etiam Sacerdotes, sicut & in Rhodiensi praedicta, quorum ac dicti hospitalis B. Mariae Bethlemitanae caput erit Magister, ab eisdem fratribus pariformiter eligendus. Pro habitu quoque regulari deferent crucem rubeam in campo albo, ac in caeteris omnibus omnino parem fratribus Rhodiensibus &c. Plura alia discernit ad novum equestrem ordinem constituendum, pluribusque privilegiis eum exornat.

Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae MCCCCLIX. XV. Kal. Februarii Pontificatus nostri anno.

Ad Vasallos Ecclesiae Genevensis, qua illis recipiendus Episcopus, J. L. Sabaudus: an. 1459.

PIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Vasallis Ecclesiae Gebennensis, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Hodie dilectum filium Johannem Ludovicum de Sabaudia Electum Gebennensem, Ecclesiae Gebennensis tunc certo modo pastoris solatio destituta, de fratrum nostrorum consilio, in spiritualibus & temporalibus perpetuum administratorem, donec & quousque vicissimum septimum suae aetatis annum attingeret, fecimus, constituimus & etiam deputavimus, & ex tunc quamprimum dictum vicissimum septimum annum attingeret, de dicti Johannis Ludovici persona eidem Gebennensi Ecclesiae de eorumdem fratrum consilio dicta auctoritate providimus, ipsumque illi praefecimus in Episcopum & pastorem, curam regimen & administrationem ejusdem Ecclesiae sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris desuper confectis litteris plenius continetur. Quocirca universitati vestrae per Apostolica scripta mandamus quatinus eundem Electum tanquam Patrem & Pastorem animarum vestratum devotè suscipietes & debita honorificentia prosequentes, ei fidelitatem solitam, nec non consueta servitia & jura sibi a vobis debita exhibere integrè studeatis. Alioquin sententiam sive poenam quam idem Electus rite tulerit in rebelles

Ex Archiv.
Recip. Geacv

L. I. ratam

ANNO
1459.

ratam habebimus & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Datum Senis, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadragésimo quinquagesimo nono, octavo Id. Februarii, Pontificatus nostri anno II. Crussliati.

III.
Ex ibid.

Ad Populum Urbis & Diocesis Genevensis, quâ recipiendus Episcopus I. L. Sabaudus: anno 1459.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, dilectis filiis Populo Civitatis & Diocesis Gebennensis, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Hodie dilectum filium Johannem Ludovicum de Sabaudia Electum Gebennensem Ecclesiæ Gebennensis tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de fratrum nostrorum consilio, in spiritualibus & temporalibus perpetuum administratorem, donec & quousque vicefirmum suæ ætatis annum attingeret, fecimus, constituimus & etiam deputavimus & ex tunc quamprimum dictum vicefirmum septimum annum attingeret, de dicti Johannis Ludovici persona eidem Gebennensi Ecclesiæ de eorundem fratrum consilio dicta auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum & Pastorem, curam, regimen & administrationem ejusdem Ecclesiæ sibi in spiritualibus & temporalibus plenariè committendo, prout in nostris desuper confectis litteris plenius continetur. Quocirca universitatem vestram rogamus & hortamur attentè per Apostolica scripta vobis mandantes quatinus eundem Electum tanquam Patrem & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, exhibeatis eidem obedientiam & reverentiam debitas & devotas, ita quod ipse in vobis devotionis filios, & vos in eo per consequens Patrem invenisse benivolum gaudeatis.

Datum Senis anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono, octavo Id. Februarii, Pontificatus nostri anno secundo. Crussliati.

IV.
Ex histor.
univers. Parisiens. Bulæi
Tom. 5. pag.
649.

Littera Apostolica Pontificis pro tollenda pragmaticâ Sanctione, cum Responso Ludovici Francorum Regis: anno 1460.

PIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Charissimo in Christo filio Ludovico Regi Franciæ, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Accepimus ex litteris Venerabilis Fratris nostri Joannis Episcopi Atrebatensis quanta cum charitate complexus sis, & quàm pium erga nos, & Romanam Ecclesiàm geras affectum, & quam ad tollendum è Regno tuo constitutionem illam quæ Pragmatica dicta est, volenti & & erecto sis animo.

Laudamus Deum & suæ Majestati benedicimus, qui talem tibi mentem dedit: Nam quid aliud dicere possumus, nisi quod Dei beneficio ex maximis periculis liberatus es, & in hæc tempora reservatus ut esses qui suscepto Regno paterno sublati erroribus libertatem S. Romanæ Ecclesiæ instaurares atque restitueres, & Majorum tuorum æquatâ gloriâ Christiano nomini quietem fundares.

Benedictus Dominus qui tuæ personæ custos

fuit, & spiritum tuum erexit ut cogitares quæ pia & omni laude digna sunt.

Sic Magnus Constantinus, sic duo Theodossi, sic Carolus Magnus & plures ex tuis progenitoribus immortalæ nomen & inextinguibilem consecuti sunt gloriam, quia Romanam Ecclesiàm matrem suam debito sunt honore profecuti, quorum te vestigiis inhærentem & diligimus totis præcordiis & laudamus, & omnis te posteritas laudabit & celebrabit.

Illud autem inter cætera commendamus, & quod absque Conventu & Consultatione multorum Pragmaticam auferri constituisti, quemadmodum idem Episcopus nobis significavit.

Sapis certè & Regem te magnum ostendis, qui non regaris, sed regas.

Optimus enim Princeps est qui per se recta cognoscit & operatur, qualem te esse confidimus.

Nec scriptura quæ ait, *uli multa consilia, ibi salus, multorum multitudinem requirit, sed consiliorum maturitatem & digestionem, quæ res in paucis magis quàm in multis reperitur.*

Neque enim, aut honestas, aut justitia multitudini facile suadetur, quæ variis fluctibus agitata ad prona frequenter inclinat; confusioni subdita est consulentium multitudo, neque bene se res habet, ubi suffragia numerantur non ponderantur.

Sæpè enim fit ut major pars meliorem vincat.

Facis quæ te decent, qui sciens Pragmaticam esse absque Deo, eam de Regno tuo eliminare decrevisti; nec vis in disceptationem ducere an fieri debeant, quæ tu ipse facienda novisti.

Hoc est Regem esse, & bonum Regem, & quem boni ament, mali timeant: Nam qui per alios reguntur, nec per se intelligunt quæ sunt agenda, contentui sunt.

Probamus igitur & commendamus admodum quæ de tua deliberatione circa Pragmaticam Episcopus Atrebatensis scribit, hortamurque ut quæ proposuisti in animo, cito affectu facias, neque cum possis hodie bene facere, cras faciam, dicas.

Hilarem datorem diligit Deus; quæ justa & honesta sunt, nolunt moras.

Fac tuam sapientiam sicut nos cognoscimus, ita & mundus omnis quamprimum cognoscat, neque aliquis dicere possit, diu noluit, quia diu deliberavit.

Quod si Prælati tui & Universitas aliquid ex nobis desiderent, te mediator ad nos recurrant.

Nam si quis unquam Pontifex fuit Gallicæ Nationi affectus, ut multi fuerunt, nos certè inter primos reperiemur, qui nomen & Gentem hujusmodi honoremus & diligamus, nec unquam postulatis honestis adversabimur, scimusque dignum esse ut Fratribus nostris Episcopis in multis deferamus, eosque honoremus pariterque viris doctis, & qui docti esse cupiunt, in universitatibus litterarum studia sectantibus, subveniendum esse non ignoramus.

Ab his enim Catholica fides defenditur & doctrinæ lumen propagatur.

Age igitur, perfee, quod in animo geris, & confide nos tibi & Regno tuo animo concessuros, quæ ratio & honestas suadebit.

Cæterum quia Regina Cypri, ad nos ex Regno suo dejecta & ex terris profecta est, & ad tuam credimus Serenitatem proficiscetur, consilium & auxilium petens, nam Regnum ejus Soldani Egyptii gente occupatum est.

Et quia sicut accepimus, Mahometes Turcorum Dominus Greopin & Trapsuntem & multas alias in Asia Civitates, ac Provincias de novo sibi subjecit, & in Europam victor ac tu mens eo proposito revertitur, ut Christianitatem proterat & conculcet, Serenitatem tuam

rogamus

ANNO
1460.